

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové, soudkyně Mgr. Sylvy Šiškeové a soudce JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **MVDr. Ing. Z. N., Ph.D.**, zastoupeného JUDr. Romanem Schneiderem, advokátem se sídlem Moravské náměstí 629/4, Brno, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2020, č. j. MHMP 845900/2020, sp. zn. S-MHMP 2029738/2019/STR, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 10. 2020, č. j. 18 A 43/2020-37,

t a k t o :

- I. Žádost žalobce o prominutí zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti **s e z a m í t á .**
- II. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal dne 8. 11. 2020 Nejvyššímu správnímu soudu kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 7. 10. 2020, č. j. 18 A 43/2020-37, kterým soud odmítl žalobu proti shora označenému rozhodnutí žalovaného.

[2] Stěžovatel spojil kasační stížnost s žádostí o prominutí zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti podle § 3 zákona č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu. V ní uvedl, že si je vědom, že lhůta k podání kasační stížnosti již uplynula, avšak k jejímu zmeškání došlo v důsledku zásadních omezení vyplývajících z mimořádných opatření přijatých v době koronavirové epidemie.

[3] Zástupce stěžovatele uvedl, že napadené usnesení mu bylo doručeno dne 12. 10. 2020. Od 22. 9. 2020 však byl v pracovní neschopnosti, přičemž ihned po návratu do práce se setkal s covid-pozitivním klientem a celá advokátní kancelář nastoupila do karantény. Tato situace se ihned po skončení první karantény opakovala ještě jednou a druhá karanténa skončila dne 6. 11. 2020. Zástupce stěžovatele se přitom nezbytně potřeboval pro uskutečnění úkonu spočívajícího v podání kasační stížnosti osobně setkat se stěžovatelem v místě jeho bydliště a dále nahlédnout do soudního spisu u městského soudu.

[4] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil tuto procesní žádost stěžovatele. Podobnou procesní situací se kasační soud zabýval již v usnesení ze dne 11. 6. 2020, č. j. 1 As 209/2020-57, přičemž jeho závěry jsou přílehlavé i na tento případ.

[5] Podle § 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, přičemž za běžných okolností nelze zmeškání této lhůty prominout. S ohledem na nouzový stav vyhlášený v souvislosti s epidemií nemoci SARS CoV-2 na území České republiky a na řadu mimořádných opatření učiněných v této souvislosti byl přijat stěžovatelem uváděný zákon č. 191/2020 Sb. Podle § 3 tohoto zákona platí, že *(1) zmeškala-li osoba v řízení před soudem jednajícím a rozhodujícím ve správním soudnictví lhůtu k provedení úkonu z vážného omluvitelného důvodu spočívajícího v mimořádném opatření při epidemii, které této osobě znemožňovalo nebo podstatně ztěžovalo úkon učinit, promine soud zmeškání této lhůty podle § 40 odst. 5 soudního řádu správního i v případech, ve kterých to zákon jinak vylučuje. O prominutí zmeškání lhůty rozhoduje soud, který je příslušný k projednání zmeškaného úkonu a rozhoduje o něm. (2) Žádost o prominutí zmeškání lhůty v řízení před soudem jednajícím a rozhodujícím ve správním soudnictví z důvodu podle odstavce 1 je třeba podat do dvou týdnů od ukončení nebo zrušení mimořádného opatření při epidemii, z něhož plynulo omezení znemožňující nebo podstatně ztěžující učinění úkonu, a je třeba s ní spojit i zmeškaný úkon. Lhůta pro podání žádosti však neskončí dříve než dva týdny po ukončení nebo zrušení nouzového stavu.* (zvýrazněno soudem).

[6] S ohledem na citované ustanovení proto kasační soud zkoumal, zda důvody uváděné stěžovatelem, pro které údajně zmeškal zákonnou lhůtu k podání kasační stížnosti, lze podřadit pod vážné omluvitelné důvody spočívající v mimořádném opatření, které stěžovateli znemožnilo nebo podstatně ztížilo provedení tohoto úkonu, tedy včasné podání kasační stížnosti. Podle Nejvyššího správního soudu je nezbytné vyjít z toho, že § 3 zákona č. 191/2020 Sb. představuje výjimečné „prolomení“ obecného pravidla, podle něhož nelze zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti prominout. Zákonodárce sáhl k tomuto opatření s ohledem na bezprecedentní situaci vzniklou v souvislosti s virovou epidemií, na niž vláda a další orgány moci výkonné reagovaly vyhlášením nouzového stavu a přijímáním řady opatření, která omezovala práva a svobody, jakož i zaváděla nové povinnosti. Je proto zcela logické, že zákon č. 191/2020 Sb. váže omluvitelný důvod právě na tato mimořádná opatření (která blíže konkretizuje v § 1 odst. 2), pokud účastníku řízení či jiné osobě znemožnila či podstatně ztížila provedení úkonu. To lze dovodit i z formulace v § 3 odst. 2 zákona, který váže lhůtu k podání žádosti o prominutí zmeškání právě na ukončení nebo zrušení mimořádného opatření při epidemii, z něhož omezení plynulo. Jinak řečeno, pro použití tohoto výjimečného procesního nástroje je klíčové to, zda ke zmeškání lhůty došlo v přímé souvislosti s těmito mimořádnými opatřeními (krizová opatření přijatá vládou, mimořádná opatření ministerstva zdravotnictví či krajských hygienických stanic) a zda povaha těchto opatření byla způsobilá provedení úkonu účastníkem řízení znemožnit nebo výrazně ztížit.

[7] Stěžovatel v žádosti blíže nekonkretizoval, které z opatření uváděných v § 1 odst. 2 zákona pro něj představovalo právě takové omezení, jež mu znemožnilo podat kasační stížnost včas. Samotná absence odkazu na konkrétní opatření by sama o sobě nepředstavovala důvod nevyhovění žádosti, pokud by stěžovatel alespoň blíže uvedl, jaká konkrétní omezení plynoucí z těchto opatření mu skutečně zabránila podat včasnou kasační stížnost.

[8] Pokud zástupce stěžovatele v žádosti uváděl, že s ohledem na omezení nemohl věc osobně konzultovat se stěžovatelem, pak kasační soud nepřehlédl, že tentýž zástupce stěžovatele zastupoval již v řízení před městským soudem, byl tedy s věcí podrobně seznámen a účelem konzultace mohl být toliko pokyn stěžovatele, zda kasační stížnost podat či nikoliv. Takovou poradu šlo navzdory existenci různých mimořádných opatření učinit krátkým telefonickým rozhovorem či on-line kdykoliv v době běhu zákonné lhůty. Ze stejného důvodu se jeví být

nadbytečnou i údajná potřeba nahlédnutí do soudního spisu městského soudu, k čemuž nakonec podle soudního spisu městského soudu ani nedošlo. Rovněž samotné podání kasační stížnosti mohl zástupce stěžovatele učinit z domova prostřednictvím datové schránky stejně tak, jako v průběhu tvrzené soudní karantény převzal usnesení městského soudu doručené mu touto formou.

[9] Nejvyšší správní soud tímto hodnocením nikterak nesnižuje úsilí, které si zvládnání mimořádné situace jakou je virová epidemie vyžaduje. Jestliže však zákonodárce nezvolil paušální řešení (například v podobě stavění běhu všech lhůt), k čemuž přistoupil kupříkladu zákonodárce na Slovensku (viz § 2 zákona č. 62/2020 Z. z., o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony), pak soudu nezbyvá, než zkoumat v každém jednom případě splnění poměrně striktních podmínek prominutí zmeškání lhůty jako výjimky z obecného pravidla, že zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

[10] V důvodech uváděných stěžovatelem neshledal kasační soud onen vážný omluvitelný důvod přímo spojený s realizací mimořádných opatření při koronavirové epidemii, která by mu znemožnila či podstatně ztížila podat kasační stížnost včas. Tvrzení zástupce stěžovatele o dvou bezprostředně na sebe navazujících karanténních obdobích zůstalo v obecné rovině; soudu nebylo doloženo, že by obě karantény byly zástupci stěžovatele a všem jeho zaměstnancům nařizeny hygienickou stanicí (srov. obdobně bod 11 usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2020, č. j. 7 As 51/2020-31). Nešlo ani o situaci, kdy by stěžovatel podal kasační stížnost opožděně v důsledku omezení poštovních služeb či omezení činnosti orgánů veřejné moci (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2020, č. j. 6 Azs 99/2020-17). S ohledem na to kasační soud žádost stěžovatele o prominutí zmeškání lhůty zamítl, a přistoupil proto k posouzení včasnosti kasační stížnosti.

[11] Jak již soud uvedl, podle § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů od doručení rozhodnutí. Ze spisu městského soudu kasační soud zjistil, že napadené usnesení bylo doručeno zástupci stěžovatele do datové schránky v pondělí dne 12. 10. 2020. Tento den určil počátek běhu dvoutýdenní lhůty, která uplynula v pondělí dne 26. 10. 2020. Pokud stěžovatel zaslal kasační stížnost datovanou dnem 7. 11. 2020 prostřednictvím datové schránky svého zástupce až dne 8. 11. 2020, stalo se tak po zákonem stanovené lhůtě.

[12] S ohledem na to, že Nejvyšší správní soud neshledal splnění podmínek pro vyhovění žádosti o prominutí zmeškání lhůty podle § 3 zákona č. 191/2020 Sb., a zjistil, že kasační stížnost byla podána po zákonem stanovené lhůtě, podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. ji jako opožděnou odmítl.

[13] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. prosince 2020

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu